

Rozbor díla: Nikolaj Vasiljevič Gogol – Revizor

Umělecký text

Analýza uměleckého textu

- Literární druh – drama
- Literární forma – činohra
- Literární žánr – satirická komedie
- Téma díla – zneužívání moci
- Motivy díla – úplatky, lež, přetvářka, strach
- Časoprostor – 1. polovina 19. století, malé ruské provinční město
- Zasazení výňatku do kontextu díla – **děj:**

Do malého ruského města se rozšíří zpráva, že má přijet tajný revizor z Petrohradu. Zkorumpovaní úředníci v čele s hejtmanem propadnou panice a snaží se zakrýt své podvody. Omylem považují chudého a lehkomyšlného úředníčka Chlestakova za obávaného kontrolora. Ten situace využívá, přijímá úplatky, vychloubá se smyšlenými úspěchy a zasubuje se s hejtmanovou dcerou. Po jeho odjezdu vyjde pravda najevo – a vzápětí dorazí oznámení o příjezdu skutečného revizora. Hra končí otevřenou a mrazivou pointou.

- Kompoziční – chronologická, pětidějství, graduující komický efekt
- Vypravěč – není (drama)
- Charakteristika postav
 - **Ivan Alexandrovič Chlestakov** – lehkomyšlný, prolhaný, prázdný mladík; ztělesnění lidské malosti a náhody.
 - **Hejtman (Anton Antonovič Skvoznik-Dmucharovskij)** – autoritářský, zkorumpovaný, zbabělý; bojí se ztráty moci.
 - **Anna Andrejevna** – hejtmanova manželka, povýšená, koketní, posedlá společenským dojmem.
 - **Marja Antonovna** – hejtmanova dcera, naivní, romantická.
 - **Soudce Ljapkin-Tjapkin** – úplatný, nedbalý, cynický.
 - **Pošt mistr Špekin** – zvědavý, bez skrupulí otevírá cizí dopisy.

- Jazykové prostředky – satira, ironie, karikatura, hyperbola
- Typy promluv – dialogy, monology, repliky
- Tropý a figury – karikatura postav, situační komika, kontrast

Literárně-historický kontext

- Zařazení autora do literární(ho)
 - období – 1. polovina 19. století
 - skupiny – ruská realistická dramatika
 - směru – realismus, satira
- Další díla od autora – *Mrtvé duše*, *Plášť*
- Další podobní představitelé
 - **Fjodor Michajlovič Dostojevskij** – *Zločin a trest*
 - **Alexandr Sergejevič Gribojedov** – *Hoře z rozumu*
 - **Denis Ivanovič Fonvizin** – *Nedorost*